

Rapport

Datum: 17 mei 2005

Rapportnummer: 2005/144

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen op 20 augustus 2002 de inning van de kinderalimentatie op zich heeft genomen.

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen op 28 juni 2004 heeft geweigerd de schade te vergoeden die hij stelt te hebben geleden als gevolg van het ten onrechte op zich nemen van de inning van de kinderalimentatie.

Beoordeling

Algemeen

1. De rechtbank te 's-Hertogenbosch sprak bij beschikking van 5 oktober 2001 de echtscheiding uit tussen verzoeker en zijn toenmalige echtgenote, mevrouw X. Bij die beschikking bepaalde de rechtbank verder dat verzoeker als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van twee minderjarige kinderen telkens bij vooruitbetaling aan zijn ex-echtgenote f 530 per kind per maand diende te betalen, zulks met ingang van de dag waarop de beschikking zal zijn ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

2. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) ontving op 17 juni 2002 de grosse van voornoemde beschikking en een zogenoemd "formulier overname inning kinderalimentatie" van mevrouw X. In dat formulier had mevrouw X ingevuld dat verzoeker over de periode van 18 juli 2001 tot en met 27 mei 2002 nog € 1.362,83 aan kinderalimentatie verschuldigd was. Verder had mevrouw X ingevuld dat de echtscheiding op 11 juni 2002 was ingeschreven bij de burgerlijke stand.

3. Het LBIO deelde bij brief van 9 juli 2002 aan verzoeker mee dat er van mevrouw X een verzoek was ontvangen om de inning van de kinderalimentatie over te nemen. Het LBIO merkte daarbij op dat aan de hand van de door mevrouw X gestuurde informatie over de periode van 1 december 2001 tot en met 31 juli 2002 een achterstand van € 2.139,02 aan kinderalimentatie was berekend. Verzoeker schreef daarop bij brief van 20 juli 2002 aan het LBIO dat hij meer had betaald dan hij formeel was verschuldigd. Hij wees daarbij naar een afschrift van een brief van de ambtenaar van de burgerlijke stand waarin stond dat de echtscheidingsbeschikking op 11 juni 2002 was ingeschreven en merkte op dat de alimentatieverplichting pas per die datum zou zijn ingegaan.

4. Het LBIO schreef bij brief van 20 augustus 2002 aan verzoeker dat hij niet of onvoldoende had aangetoond dat hij de verschuldigde bijdrage aan mevrouw X had betaald. Het LBIO deelde mee dat daarom gevolg zou worden gegeven aan het incassoverzoek van mevrouw X.

5. Verzoeker deelde daarop bij brieven van 29 augustus 2002 en 20 februari 2003 aan het LBIO mee dat hij geen achterstand in de alimentatiebetaling had, zich zou verweren tegen een eventueel door het LBIO in te zetten incassoprocedure en een eis tot vergoeding van de veroorzaakte kosten zijnerzijds zou indienen. Het LBIO schreef vervolgens bij brief van op 14 maart 2003 aan verzoeker dat de incassobehandeling aan de deurwaarder was gegeven. De deurwaarder schreef bij brief van 2 december 2003 verzoeker ter zake aan.

6. De raadsman van verzoeker schreef daarop bij brief van 20 februari 2004 aan de deurwaarder dat de door het LBIO gedane mededeling dat er met ingang van december 2001 een achterstand in de alimentatiebetaling zou bestaan, niet correct was gezien de datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking. De advocaat merkte daarbij op dat de verplichting pas was gaan lopen vanaf juni 2002 en het LBIO gezien artikel 1:408 lid 4 van het Burgerlijk Wetboek niet bevoegd was de incasso ter hand te nemen. De deurwaarder stuurde die brief op 23 februari 2004 door naar het LBIO met het verzoek hem nader te berichten.

7. Verzoeker zelf diende bij brief van 9 april 2004 bij het LBIO een klacht in over de overname van de inning en verzocht daarbij om vergoeding van de door hem geleden schade, bestaande uit kosten voor juridische bijstand, correspondentie en tijdsbesteding. Het LBIO deelde daarop bij brief van 28 juni 2004 aan verzoeker mee dat het bureau hem in eerste instantie voor een verkeerd bedrag had aangeschreven, aangezien de alimentatieverplichting pas inging vanaf de inschrijving van de echtscheiding bij de registers van de burgerlijke stand. Ten tijde van de overname op 20 augustus 2002 bestond er volgens het LBIO niettemin een achterstand van € 1.091,66. Het LBIO achtte de klacht over de overname van de inning dan ook ongegrond en wees het verzoek om schadevergoeding om die reden ook af. Het LBIO besloot niettemin uit coulance overweging de zaak te sluiten en verzocht daartoe bij brief van 26 augustus 2002 de deurwaarder de stukken terug te sturen.

8. Verzoeker was niet tevreden met de wijze waarop het LBIO de klacht en het verzoek om schadevergoeding had afgehandeld en wendde zich tot de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van het op zich nemen van de inning van de kinderalimentatie

1. Verzoeker klaagt er in de eerste plaats over dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdrage op 20 augustus 2002 de inning van de kinderalimentatie op zich heeft genomen.

2. De directeur van het LBIO deelde in reactie op de klacht mee dat het LBIO op 17 juni 2002 een verzoek van mevrouw X had ontvangen om de inning van de alimentatie ten behoeve van haar kinderen in behandeling te nemen. Volgens hem had mevrouw X daarbij aannemelijk gemaakt dat haar ex-echtgenoot ten aanzien van tenminste één periodieke betaling tekort was geschoten. Het LBIO had verzoeker

hierover op 9 juli 2002 aangeschreven. Het LBIO had verzoeker daarbij echter voor een verkeerd bedrag aangeschreven aangezien zijn alimentatieverplichting pas inging vanaf de inschrijving van de echtscheiding bij de registers van de burgerlijke stand op 11 juni 2002. Hoewel verzoeker het LBIO hierop bij zijn brief van 20 juli 2002 had gewezen, had het LBIO daarop in eerste instantie niet gereageerd. Ten tijde van de overname op 20 augustus 2002 bestond er volgens de directeur van het LBIO niettemin een achterstand van € 1.091,66. Gelet daarop acht hij de klacht omtrent de overname van de inning door het LBIO niet gegrond.

3. Het vereiste van administratieve nauwkeurigheid houdt in dat bestuursorganen secuur werken. Dit vereiste brengt met zich mee dat een bestuursorgaan een bij wet opgedragen taak nauwgezet moet uitvoeren en daarbij de noodzakelijke informatie zorgvuldig dient te betrekken.

4. In artikel 408 Burgerlijk Wetboek Boek I is bepaald dat het LBIO op verzoek van een onderhoudsgerechtigde, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige de invordering van de onderhoudsgelden voor minderjarige kinderen op zich neemt. Tot invordering op verzoek van de onderhoudsgerechtigde wordt echter slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen.

5. Uit het vorenstaande volgt dat het LBIO op 17 juni 2002 van mevrouw X een verzoek tot overname van de inning van de kinderalimentatie heeft ontvangen. Bij dat verzoek heeft mevrouw X gesteld dat er in de periode tot en met mei 2002 een achterstand in de kinderalimentatie is ontstaan. Uit het door haar overgelegde afschrift van de echtscheidingsbeschikking en de mededeling dat de echtscheiding eerst op 11 juni 2002 is ingeschreven bij de burgerlijke stand, valt echter op te maken dat verzoeker over die periode nog geen kinderalimentatie verschuldigd was. Anders dan de directeur van het LBIO stelt, heeft mevrouw X ter gelegenheid van de indiening van haar verzoek dan ook niet aannemelijk gemaakt dat verzoeker in de daaraan voorafgaande zes maanden tenminste éénmaal tekort is geschoten in zijn betalingsverplichting. Het LBIO had het verzoek dan ook moeten afwijzen. Door niettemin op grond van dat verzoek de inning van de kinderalimentatie op zich te nemen, heeft het LBIO naar het oordeel van de Nationale ombudsman gehandeld in strijd met het vereiste van administratieve nauwkeurigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt dan ook niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van het afwijzen van het verzoek om schadevergoeding

1. Verzoeker klaagt er in de tweede plaats over dat het LBIO op 28 juni 2004 heeft geweigerd de schade te vergoeden die hij stelt te hebben geleden als gevolg van het ten

onrechte op zich nemen van de inning van de kinderalimentatie. Volgens verzoeker bestaat die schade uit kosten voor juridische bijstand, correspondentie en eigen tijdsbesteding.

2. De directeur van het LBIO deelde in reactie op de klacht mee dat de overname van de inning door het LBIO terecht was. Volgens hem waren er echter vergissingen gemaakt ten aanzien van de berekening van de achterstand. Met betrekking daartoe deelde hij mee dat de Nationale ombudsman in een eerder rapport heeft vermeld: "In het maatschappelijke verkeer is het niet ongebruikelijk dat men geringe kosten die men als gevolg van fouten van anderen, zoals ook bestuursorganen, moet maken om herstel van die fouten te bewerkstelligen, zelf draagt. Dit uitgangspunt kan onder meer uitzondering lijden wanneer er sprake is van een onevenredig nadeel voor de betrokkene." De directeur van het LBIO meende dat met het terugdraaien van de overname van de inning en het kwijtschelden van de bijbehorende opslagkosten, de zaak naar behoren was afgedaan. Gelet daarop acht hij de klacht ongegrond.

3. Wanneer een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar daarbij stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

4. Het redelijkheidsvereiste brengt mee dat bestuursorganen voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afwegen tegen de belangen van de burger. In het licht van het realiseren van de doelstelling mag de uitkomst van die belangenafweging niet onredelijk zijn.

5. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het redelijkheidsvereiste mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het op goede gronden zijn aansprakelijkheid betwist. In dat geval kan het bestuursorgaan het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is slechts anders indien de gronden en de overwegingen waarop de betwisting van de aansprakelijkheid berust, zo evident onjuist zijn dat het bestuursorgaan in redelijkheid niet tot zijn beslissing had kunnen komen. Alsdan moet de afweging van het belang van het bestuursorgaan bij betwisting van zijn gehoudenheid tot schadevergoeding tegenover het

belang van de burger bij schadevergoeding worden geacht in strijd met het redelijkheidsvereiste te hebben plaatsgevonden.

6. Uit het vorenstaande volgt dat het LBIO de aansprakelijkheid voor de door verzoeker geclaimde schade heeft betwist enerzijds met als motivering dat de inning van de kinderalimentatie terecht is overgenomen en anderzijds met als motivering dat de kosten die verzoeker heeft gemaakt om een vergissing in de door het LBIO berekende achterstand te herstellen van geringe aard zijn en derhalve voor rekening van verzoeker kunnen blijven. Met betrekking daartoe merkt de Nationale ombudsman op dat hiervoor onder II. reeds is geoordeeld dat het LBIO de inning van de kinderalimentatie ten onrechte op zich heeft genomen. Voorts merkt de Nationale ombudsman op dat daar waar het LBIO nog kan stellen dat de door verzoeker opgevoerde kosten voor correspondentie en eigen tijd van een zo geringe omvang zijn dat ze voor rekening van verzoeker kunnen blijven, dit argument niet opgaat voor de - aanzienlijke - kosten voor juridische bijstand die verzoeker heeft gemaakt om herstel van de beslissing tot overname te bewerkstelligen. In de overwegingen op grond waarvan het LBIO zijn aansprakelijkheid betwist, heeft het LBIO ten onrechte nagelaten in te gaan op de vraag of inschakeling van juridische bijstand door verzoeker redelijk was, en op de redelijkheid van de gemaakte kosten voor juridische bijstand. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman is de motivering waarmee het LBIO de aansprakelijkheid van de door verzoeker geclaimde schade heeft betwist dan ook zodanig onjuist, dat het LBIO in redelijkheid niet tot die beslissing had kunnen komen. Het LBIO heeft aldus gehandeld in strijd met het redelijkheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk. Dit geeft de Nationale ombudsman aanleiding tot het doen van een aanbeveling in dit rapport.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen is gegrond ten aanzien van:

het op zich nemen van de inning van de kinderalimentatie, wegens schending van vereiste van administratieve nauwkeurigheid;

het afwijzen van het verzoek om schadevergoeding, wegens schending van het redelijkheidsvereiste.

AANBEVELING

De directeur van het LBIO wordt in overweging gegeven een nieuwe beslissing te geven op het verzoek om schadevergoeding van verzoeker met inachtneming van het oordeel van de Nationale ombudsman dat het LBIO de inning ten onrechte op zich heeft genomen, de door verzoeker gemaakte kosten voor juridische bijstand niet van geringe

omvang zijn en een overweging voor de redelijkheid van inschakeling van juridische bijstand en de daartoe gemaakte kosten ontbreekt.

Het LBIO deelde op 15 september 2005 mee dat naar aanleiding van de aanbeveling was besloten alsnog de advocaatkosten van verzoeker te vergoeden. Het ging hierbij om een bedrag van € 587,86.

Onderzoek

Op 30 juni 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te Oss, met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda (LBIO). Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directie van het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de directie van het LBIO en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Het LBIO deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Verzoeker berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. De rechtbank te 's-Hertogenbosch sprak bij beschikking van 5 oktober 2001 de echtscheiding uit tussen verzoeker en zijn toenmalige echtgenote, mevrouw X. Bij die beschikking bepaalde de rechtbank verder dat verzoeker als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van twee minderjarige kinderen telkens bij vooruitbetaling aan de vrouw *f* 530 per kind per maand diende te betalen, zulks met ingang van de dag waarop de beschikking zou zijn ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand.

2. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) ontving op 17 juni 2002 de grosse van voornoemde beschikking en een zogenoemd "formulier overname inning kinderalimentatie" van mevrouw X. In dat formulier had mevrouw X ingevuld dat verzoeker over de periode van 18 juli 2001 tot en met 27 mei 2002 nog € 1.362,83 aan

kinderalimentatie verschuldigd was. Ook had mevrouw X ingevuld dat de echtscheiding op 11 juni 2002 was ingeschreven bij de burgerlijke stand.

3. Het LBIO deelde bij brief van 9 juli 2002 aan verzoeker mee dat er van mevrouw X een verzoek was ontvangen om de inning van de kinderalimentatie over te nemen. Aan de hand van de door mevrouw X gestuurde informatie had het LBIO berekend dat over de periode van 1 december 2001 tot en met 31 juli 2002 een achterstand van € 2.139,02 aan kinderalimentatie was ontstaan. Het LBIO merkte daarbij op dat het niet kon beoordelen in hoeverre de informatie juist of volledig was en verzocht verzoeker binnen 14 dagen, aan de hand van kopieën van bank- en giroafschriften, aan te tonen in geval naar zijn mening de kinderalimentatie was voldaan.

4. Verzoeker schreef op 20 juli 2002 aan het LBIO dat hij meer had betaald dan hij formeel verschuldigd was en wees daarbij naar een aantal afschriften van betalingen aan mevrouw X die waren verricht tussen 19 december 2001 en 27 mei 2002. Verder schreef verzoeker dat de alimentatieverplichting volgens de beschikking van de rechtbank pas ingaat op de dag waarop de beschikking staat ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Hij wees daarbij naar het afschrift van een brief van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Oss, waarin stond dat de echtscheidingsbeschikking op 11 juni 2002 was ingeschreven.

5. Het LBIO deelde bij brief van 20 augustus 2002 aan verzoeker mee dat hij niet of onvoldoende had aangetoond dat hij de verschuldigde bijdrage aan mevrouw X had betaald. Het LBIO deelde mee dat daarom gevolg zou worden gegeven aan het incassoverzoek van mevrouw X en dat verzoeker op grond van de wet verplicht was om de verschuldigde onderhoudsbijdrage voor zijn kinderen aan het LBIO te voldoen.

6. Verzoeker schreef op 29 augustus 2002 aan het LBIO dat hij geen achterstand in de alimentatiebetaling had. Hij merkte daarbij op dat de beschikking van de rechtbank gekoppeld aan de inschrijving burgerlijke stand voor zich sprak en dat reeds betaalde bedragen als voorschot konden worden beschouwd. Verder merkte verzoeker op dat mocht het LBIO de incassoprocedure voortzetten, hij zich zou verweren en een eis zou indienen voor vergoeding van de door het LBIO veroorzaakte kosten zijnerzijds.

7. Het LBIO wees verzoeker bij brief van 4 februari 2003 erop dat hij geen gevolg had gegeven aan de mededeling dat de alimentatie via het LBIO diende te worden voldaan. Het LBIO merkte daarbij op dat zonder instemming van mevrouw X geen enkel bedrag met kinderalimentatie mocht worden verrekend. Verder deelde het LBIO verzoeker mee dat indien hij geen alimentatiebetaling via het LBIO verrichtte, het LBIO zonder nadere aankondiging tot incassomaatregelen kon overgaan.

8. Verzoeker schreef op 10 februari 2003 aan het LBIO van mening te zijn dat er geen enkele aanleiding was om via het LBIO zijn alimentatie te betalen. Hij deelde daarbij

nogmaals mee dat hij zich zou verweren tegen een eventueel door het LBIO in te zetten incassoprocedure en een eis tot vergoeding van de veroorzaakte kosten zijnerzijds zou indienen.

9. Het LBIO deelde bij brief van 14 maart 2003 aan verzoeker mee dat nu hij niet was gestart met betaling aan het LBIO, het LBIO de incassobehandeling aan de deurwaarder had overgedragen. De deurwaarder schreef op 2 december 2003 verzoeker ter zake aan.

10. De raadsman van verzoeker stuurde op 20 februari 2004 een brief naar de deurwaarder. In die brief schreef de raadsman onder meer:

"Het is juist dat er op 5 oktober 2001 een beschikking is geweest tussen cliënt en mevrouw X inzake de echtscheiding, waarin een vaststelling heeft plaatsgevonden van de alimentatie van f 530 per maand per kind. (...)

Deze echtscheidingsbeschikking is ingeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand (...) op 11 juni 2002. Zoals blijkt uit de beschikking van de Rechtbank, blijkt dat de alimentatieplicht pas gaat lopen vanaf de datum van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de Burgerlijke Stand. Pas vanaf juni 2002 was cliënt dan ook verplicht alimentatie te voldoen.

Op 9 juli 2002 wordt in een schrijven namens het LBIO aan cliënt aangegeven dat er een achterstand in het kader van de alimentatiebetaling zou bestaan, ingaande december 2001. Dit is niet correct, gezien de datum van inschrijving echtscheidingsbeschikking.

Cliënt heeft het LBIO hierover geïnformeerd en heeft daarbij expliciet in zijn schrijven van 29 augustus 2002 aan het LBIO aangegeven dat er ten onrechte wordt gesteld dat er een achterstand bestaat in het kader van de betaling van de alimentatie. De verplichting was pas gaan lopen vanaf juni en gezien art. 1:408 lid 4 BW (Burgerlijk Wetboek; N.o.) was het LBIO niet bevoegd de incasso ter hand te nemen.

Integendeel, cliënt had tot en met juli 2002 vrijwillig al een aantal bedragen betaald en had dus juist reeds teveel betaald. Vrijwillig, nu voorafgaande aan de echtscheidingsbeschikking alsmede aan de inschrijving daarvan aan cliënt nimmer een alimentatiebedrag op basis van rechterlijke beslissing opgelegd.

Cliënt had naast een bedrag van € 2268,90 nogmaals in maart 2002, in april 2002 en in mei 2002 betalingen verricht ten behoeve van alimentatie in totaal een bedrag van € 1863,82.

Cliënt had dan ook tot en met juni 2002, de datum waarop de alimentatieverplichting volgens de beschikking van de Rechtbank is ingegaan inmiddels reeds een bedrag van € 4132,72 ter zake alimentatie voldaan. Er bestond geen achterstand, waardoor het LBIO ten onrechte is ingeschakeld en het LBIO onterecht cliënt in dit kader heeft aangesproken.

Als reactie op het standpunt van cliënt omtrent datum van de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking heeft het LBIO pas op 4 februari 2003, ruim 5 maanden later, gereageerd en heeft daarbij ten onrechte gesteld dat cliënt tot verrekening wenste over te gaan waarbij is aangegeven daartoe geen toestemming te verlenen, zonder instemming van mevrouw X.

Deze reactie van het LBIO is onjuist, nu cliënt niet heeft verzocht de alimentatie te verrekenen, cliënt echter nogmaals aangaf dat er geen achterstand bestond en cliënt zelfs voorlag op de te betalen alimentatie.

Het LBIO heeft na haar zeer late reactie niets meer laten weten en heeft aangegeven de incasso over te dragen aan uw kantoor, hetgeen heeft plaatsgevonden vanaf december 2003. Dit terwijl cliënt zijn standpunt nogmaals schriftelijk een aantal malen aan het LBIO kenbaar heeft gemaakt met bewijsstukken. Dit is daarnaast na uw inschakeling ook door cliënt aan uw kantoor bericht, zonder daarop een inhoudelijke reactie te hebben mogen ontvangen anders dan voorzetting van de executie.

(...)

Cliënt betwist dan ook dat er sprake is van een achterstand hetgeen in ieder geval in augustus 2002 reeds bij het LBIO bekend was. Cliënt erkent dan ook niet de verschuldigdheid van de opslagkosten zoals door het LBIO alsmede door u als deurwaarderskosten over de genoemde bedragen worden berekend en stelt niets verschuldigd te zijn aan uw cliënte en uw kantoor.

(...)

Ik ga er van uit dat u verdere rechtsmaatregelen jegens cliënt staakt en dat u bijgaand schrijven doorzendend aan het LBIO ter informatie. Voor zover u de rechtsmaatregelen voortzet, stel ik het LBIO namens cliënt op voorhand aansprakelijk voor alle door cliënt te maken kosten en zullen de door eventuele door cliënt betaalde bedragen in dit kader als onverschuldigd van het LBIO worden teruggevorderd."

11. De deurwaarder stuurde die brief op 23 februari 2004 door naar het LBIO met het verzoek hem nader te berichten.

12. Verzoeker stuurde op 9 april 2004 een brief naar het LBIO. In die brief schreef verzoeker onder meer:

"Hierbij dien ik (...) een klacht in over uw behandeling van bovengenoemd dossier. Ondanks mijn stipte, correcte en steekhoudende argumentatie in deze, heeft het LBIO zich inhoudelijk onvoldoende verdiept en onweerlegbaar onjuist gehandeld. Een en ander leidde tot een procedure via een incassobureau, welke - ondanks uitvoerige informatie mijnerzijds - eveneens naliet om correct te handelen.

Omdat de incassoprocedure werd doorgezet, was ik gedwongen juridische bijstand in te roepen. Door actie van mijn advocaat, werd in ieder geval de incassoprocedure aangehouden. Inhoudelijk kwam daarop wederom nog geen enkele reactie van uw bureau.

Het gedrag van het LBIO in deze is te beschouwen als een onrechtmatige daad ten opzichte van mijzelf, als gevolg waarvan ik schade heb geleden. Op grond daarvan, stel ik u bij deze aansprakelijk voor de betaling van deze schade. Eerder informeerde ik het LBIO (fax dd. 29-08-03) al, dat: "Mocht het LBIO enige incassoprocedure inzetten, dan zal ik mij verweren en een eis in reconventie indienen voor vergoeding van de bewust door haar veroorzaakte kosten mijnerzijds." Deze schade bestaat uit de kosten voor juridische bijstand (€ 645), correspondentie (€ 25) en mijn tijdsbesteding (€ 120). Deze schade bedraagt tot op heden dus totaal € 790.

(...)

Deze brief dient u te beschouwen als 'kenbaarheidsvereiste in uw klachtenbehandeling'. Ik hou uitdrukkelijk al mijn rechten voorbehouden; waaronder klachtdeponering bij de Nationale ombudsman en gerechtelijke incasso van de schade. Ook de daaruit voortvloeiende kosten zullen ten laste van het LBIO komen."

13. Het LBIO reageerde bij brief van 28 juni 2004 op de ingediende klacht en het verzoek om schadevergoeding. In die brief deelde het LBIO onder andere mee:

"Mijn bureau heeft u in eerste instantie voor een verkeerd bedrag aangeschreven aangezien uw alimentatieverplichting pas inging vanaf de inschrijving van de echtscheiding bij de registers van de burgerlijke stand. Hoewel u mijn bureau hier middels uw schrijven van 9 juli 2002 op wees, werd hier in eerste instantie niet op gereageerd. Hiervoor bied ik u mijn welgemeende excuses aan. Pas middels het schrijven van 4 februari 2003 werd u medegedeeld dat u zonder instemming van mevrouw X niet mocht verrekenen. Overigens stond dit wel al vermeld in het informatieblad bij de brief van 9 juli 2002. Uw betalingen van voor juni 2002 zouden slechts als voorschot gezien kunnen worden indien u dit als omschrijving had meegegeven bij uw betaling. Ten tijde van de overname bestond er dan ook de volgende achterstand:

Verschuldigd

Periode Bedrag

Juni 2002 € 335,42

Juli 2002 € 503,12

Augustus 2002 € 503,12

Totaal € 1341,66

Betaald 1 juli 2002 € 250,00

Achterstallige alimentatie t/m 31 augustus 2002 € 1091,66

Uw klacht omtrent de overname van de inning door mijn bureau acht ik dan ook ongegrond en ik wijs uw verzoek om schadevergoeding dan ook af.

Echter gezien het feit dat de opgegeven achterstand in de brief van 9 juli 2002 niet correct was, uw brieven inhoudelijk niet goed of zeer traag zijn beantwoord en het feit dat mevrouw X expliciet heeft verzocht de bemoeienis van mijn bureau te stoppen, heb ik uit coulance overweging besloten uw zaak te sluiten. U zult hier binnenkort bericht over ontvangen."

14. Verzoeker schreef op 1 juli 2004 een brief aan het LBIO. In die brief schreef hij onder meer:

"Ik vind de gedeeltelijke excuses onvoldoende en ik ben nog immer van mening dat ik danig tekort word gedaan. Naast diverse onjuistheden in uw brief, komt u niet helder tot de conclusie: de incassoprocedure is onterecht ingezet én doorgezet. Die acties van uw bureau waren onterecht; zeker na mijn uitvoering protest met toelichting bij zowel uw bureau en (de deurwaarder; N.o.) en waren daardoor dus onrechtmatig. Die onrechtmatige daad leverde mij concrete financiële schade op.

Ik verzoek u nogmaals om het eerder geclaimde en gespecificeerde schadebedrag van € 790 per omgaand aan mij uit te keren. Bij niet nakoming zal ik het LBIO zonder meer (laten) sommeren, waarbij eventuele incassokosten en dergelijke bij de claim worden bijgeteld.

Overigens wendde ik mij reeds per aangetekende brief van 23 juni 2004 tot de Nationale ombudsman"

15. Het LBIO deelde bij brief van 21 juli 2004 aan verzoeker mee dat de Nationale ombudsman stelt dat het in het maatschappelijk verkeer niet ongebruikelijk is dat men geringe kosten die men als gevolg van fouten van anderen, zoals ook bestuursorganen, moet maken om herstel van die fouten te bewerkstelligen, zelf draagt. Het LBIO wees het verzoek om schadevergoeding wederom af.

16. Het LBIO schreef op 26 augustus 2002 een brief aan de deurwaarder. In die brief verzocht het LBIO de deurwaarder de incasso te sluiten en de stukken terug te sturen, nu naar de mening van het LBIO, het LBIO indertijd ten onrechte aan het incassoverzoek van mevrouw X gevolg had gegeven.

B. Standpunt verzoeker

Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt LBIO

De directeur van het LBIO deelde bij brief van 7 oktober 2004 in reactie op de klacht aan de Nationale ombudsman onder meer mee:

"Ingevolge de wet, artikel 1:408 BW (Burgerlijk Wetboek; N.o.) is het LBIO gehouden om het verzoek van mevrouw X tot overname van de inning van de kinderalimentatie ten behoeve van de kinderen (...) in behandeling te nemen. De beschikking van de Rechtbank te 's-Hertogenbosch van 5 oktober 2001 ligt daaraan ten grondslag. Bij deze beschikking werd bepaald dat de heer K. de kinderalimentatie ten behoeve van zijn kinderen (...) maandelijks bij vooruitbetaling aan mevrouw X dient te voldoen.

(...)

Het LBIO ontving op 17 juni 2002 een verzoek van mevrouw X om de inning van de alimentatie ten behoeve van haar kinderen (...) in behandeling te nemen. Zij maakte aannemelijk dat haar ex-echtgenoot ten aanzien van tenminste één periodieke betaling tekort was geschoten in het nakomen van zijn betalingsverplichting inzake de kinderalimentatie (lid 4 van artikel 1:408 BW).

De heer K. werd hierover aangeschreven op 9 juli 2002. In deze brief werd hij verzocht het eventuele achterstallige bedrag alsnog rechtstreeks aan mevrouw X over te maken. Bewijsstukken van betalingen diende hij binnen 21 dagen na dagtekening van het schrijven van 9 juli 2002 aan mijn bureau te zenden. Indien hij daarmee afdoende zou aantonen dat hij aan zijn betalingsverplichting had voldaan, zou het LBIO het verzoek van mevrouw X afwijzen. (...) Tot slot werd (...) in een bijgaand informatieblad (...) onder andere beschreven dat verrekenen van de kinderalimentatie zonder toestemming van de ontvangstgerechtigde niet was toegestaan.

Op 11 juli 2002 ontving mijn bureau een schrijven van de heer K. gedateerd 9 juli 2002 waarin hij aangaf dat hij meer had betaald dan hij formeel verschuldigd was en mijn bureau onjuist geïnformeerd was. Ook gaf hij aan dat er in de beschikking staat dat de alimentatie ingaat vanaf de dag waarop de beschikking staat ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand en dus 11 juni 2002. (...) De heer K. had een aantal bijlagen toegevoegd. Middels het schrijven van 30 juli 2002 werd aangegeven dat de door hem betaalde woonlasten niet verrekend mogen worden met de kinderalimentatie. Ook werd hem verzocht betalingsbewijzen toe te sturen over de periode juli 2001 tot en met november 2001. Op zijn opmerking dat de beschikking wat betreft de alimentatieverplichting toen nog niet van kracht was werd onterecht niet ingegaan.

Aangezien er binnen de gestelde termijn als verwoord in de brief van 9 juli 2002 (...) geen betalingsbewijzen van de heer K. werd ontvangen, werd hij middels het schrijven van 20 augustus 2002 op de hoogte gebracht van de overname van de inning inzake de kinderalimentatie. (...) Op 30 augustus 2002 ontving mijn bureau (...) een faxbericht waarin de heer K. aangaf een aantal standpunten te handhaven na overleg met zijn advocaat. Zo gaf hij onder andere aan dat de bedragen die hij betaald had voor de inschrijving van de echtscheiding bij de burgerlijke stand als voorschot beschouwd dienden te worden.

Middels het schrijven van 4 februari 2003 werd de heer K. geïnformeerd omtrent het feit dat hij zonder instemming van mevrouw X de kinderalimentatie niet mag verrekenen. Hem werd verzocht zijn betalingen aan het LBIO te gaan verrichten. Op 10 februari 2003 ontving mijn bureau een faxbericht van de heer K. waarin hij aangaf niet met mijn bureau te willen redetwisten over zijn alimentatieverplichtingen. Ondertussen bleef de heer K. rechtstreeks aan mevrouw X betalen.

Middels het schrijven van 14 maart 2003 werd de heer K. geïnformeerd omtrent de overdracht van zijn zaak aan de deurwaarder. Aangezien mevrouw X mijn bureau een tijdlang verzocht de zaak nog niet over te dragen aan de deurwaarder, vond de overdracht pas in november 2003 plaats.

Vervolgens ontving mijn bureau op 13 april 2004, de klachtbrief van de heer K. gedateerd 9 april 2004. (...) Middels het schrijven van 28 juni 2004 werd de klacht van de heer K. beantwoord. Besloten werd de overname van de inning inzake de kinderalimentatie, uit coulance overwegingen en omdat mevrouw X hier om verzocht, terug te draaien. Op 1 juli 2004 ontving mijn bureau een faxbericht van de heer K. met het verzoek om een schadevergoeding ad. € 790,00. Middels het schrijven van 21 juli 2004 werd de heer K. geïnformeerd omtrent de afwijzing van de schadevergoeding. (...) Tot slot werd de deurwaarder middels het schrijven van 26 augustus 2004 verzocht zijn bemoeienis te beëindigen.

Ten aanzien van de klacht onder punt 1 wil ik het volgende opmerken:

De heer K. klaagt erover dat het LBIO op 20 augustus 2002 de inning van de kinderalimentatie op zich heeft genomen.

Mijn bureau heeft de heer K. in eerste instantie voor een verkeerd bedrag aangeschreven aangezien zijn alimentatieverplichting pas inging vanaf de inschrijving van de echtscheiding bij de registers van de burgerlijke stand. Hoewel de heer K. mijn bureau hier middels zijn schrijven van 9 juli 2002 op wees, werd hier in eerste instantie niet op gereageerd. Hiervoor heb ik de heer K. mijn welgemeende excuses aangeboden. Pas middels het schrijven van 4 februari 2003 werd de heer K. medegedeeld dat hij zonder instemming van mevrouw X niet mocht verrekenen. Overigens stond dit wel al vermeld in

het informatieblad bij de brief van 9 juli 2002. De betalingen van voor juni 2002 zouden slechts als voorschot gezien kunnen worden indien hij dit als omschrijving had meegegeven bij zijn betaling.

Ten tijde van de overname bestond er dan ook de volgende achterstand:

Verschuldigd

Periode Bedrag

Juni 2002 € 335,42

Juli 2002 € 503,12

Augustus 2002 € 503,12

Totaal ` € 1341,66

Betaald

1 juli 2002 € 250,00

Achterstallige alimentatie t/m 31 augustus 2002 € 1091,66

De klacht van de heer K. omtrent de overname van de inning door mijn bureau acht ik dan ook ongegrond.

Echter gezien het feit dat de opgegeven achterstand in de brief van 9 juli 2002 niet correct was, zijn brieven inhoudelijk niet goed of traag beantwoord en het feit dat mevrouw X expliciet heeft verzocht de bemoeienis van mijn bureau te stoppen, heb ik uit coulance overweging besloten de bemoeienis van mijn bureau te beëindigen en hem geen opslagkosten of executiekosten in rekening te brengen.

Ten aanzien van de klacht onder punt 2 wil ik het volgende opmerken:

De heer K. klaagt er verder over dat het LBIO heeft geweigerd de schade te vergoeden die hij stelt te hebben geleden als gevolg van het ten onrechte op zich nemen van de inning van de kinderalimentatie.

De overname van de inning door het LBIO was terecht gezien de hiervoor weergegeven achterstand. Er waren echter vergissingen gemaakt ten aanzien van de berekening van de achterstand. Met het terugdraaien van de overname van de inning en het kwijtschelden van de bijbehorende opslagkosten denkt het LBIO de zaak naar behoren te hebben afgedaan. In de uitspraak van de Nationale ombudsman van 19 juni 2003 wordt vermeld: 'In het maatschappelijke verkeer is het niet ongebruikelijk dat men geringe kosten die men

als gevolg van fouten van anderen, zoals ook bestuursorganen, moet maken om herstel van die fouten te bewerkstelligen, zelf draagt. Dit uitgangspunt kan onder meer uitzondering lijden wanneer er sprake is van een onevenredig nadeel voor de betrokkene.' Mede naar aanleiding hiervan menen wij de zaak correct te hebben afgedaan door het afboeken van alle volgens de wet wel verschuldigde opslagkosten."

D. Reactie verzoeker

Verzoeker reageerde bij brief van 5 oktober 2004 op het door de directeur van het LBIO ingenomen standpunt. In die brief schreef verzoeker onder meer:

"Mag ik u wijzen op de volgende zinsneden en uitspraken in de brief?

(...)'Op zijn (dat ben ik dus) opmerking dat de beschikking wat betreft de alimentatieverplichting toen nog niet van kracht was werd *ten onrechte* niet ingegaan.' Duidelijker kan het LBIO over zichzelf in deze niet oordelen!

(...) Excuses zijn niet mijn doel; schadevergoeding ten gevolge van deze onrechtmatige daad wel.

(...) Nogmaals, er is geen sprake van *verrekening* van alimentatie, doch van *voorschotten* op de alimentatie.

(...)deurwaarder: Ook hier geeft het LBIO zelf aan tekort te zijn geschoten naar aanleiding van mijn reactie op het inschakelen van de deurwaarder. Het LBIO maakt ten onrechte geen melding dat zij niet hebben gereageerd op mijn eerste schrijven aan de deurwaarder met overlegging van het gehele dossier.

(...) Het waren volgens het LBIO coulance overwegingen en verzoeken van mevrouw X om de zaak te stoppen. Het komt mij vreemd over, dat niet *mijn* correspondentie en de daarin genoemde feiten, doch ondertussen wel mevrouw X zelf grote invloed kon uitoefenen op het doen en laten van het LBIO in deze, want zo lees ik:

- enerzijds gaf zij reden voor het LBIO om de zaak nog niet aan de deurwaarder over te dragen??!

- anderzijds verzocht zij het LBIO het alimentatie verzoek terug te draaien??!

Belangrijker en duidelijk vind ik echter weer de genoemde feiten over het handelen van het LBIO naar mij toe, zoals (...): 'opgegeven achterstand niet correct' en 'brieven inhoudelijk niet goed of traag beantwoord'.

Mijns inziens is nu genoegzaam aangetoond dat het LBIO in alle opzichten tekort is geschoten in haar opstelling naar mij.

Afsluitend herhaal ik dan ook, dat ik de schade die het LBIO heeft veroorzaakt, zijnde onder andere de noodzakelijke kosten voor mijn juridisch advies en bijstand, door het LBIO wil laten vergoeden. Het LBIO had namelijk deze kosten eenvoudig kunnen vermijden als zij wel 'inhoudelijk goed en op tijd' gereageerd had!"

Achtergrond

Artikel 408 Burgerlijk Wetboek Boek 1

- "1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing (...) is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.
2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.
3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.
5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.
6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau

Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen."